

Natur

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 19. maj 2025

Sagsnr.: 25/8798

Kontakt: Simon Rosenhøj Leth

Direkte tlf.: 2126 7354

E-mail: srle@aabenraa.dk

Afgørelse: Tilladelse til etablering af kystbeskyttelse

Projekt: Tilladelse til etablering af skråningsbeskyttelse

Matr.nr.: 42, Hokkerup, Holbøl, 7000f, Hokkerup, Holbøl, 417, Hokkerup, Holbøl

Ansøger: Dirk og Dessislava Züchner

Aabenraa kommune har modtaget en ansøgning om at etablere skråningsbeskyttelse ud for ejendommen Højskolevej 13. Der er tale om en lovliggørelsessag, da det ansøgte allerede er etableret.

Myndigheden har behandlet sagen, og truffet afgørelse om at give tilladelse til at etablere den ansøgte kystbeskyttelse. Afgørelsen meddeles med hjemmel i Kystbeskyttelseslovens § 3 stk. 2. Afgørelsen om at meddele tilladelse til projektet sker ud fra en samlet afvejning af Kystbeskyttelseslovens hensyn.

Til afgørelsen er knyttet en række vilkår, som fremgår af denne tilladelse.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår.

1. Udformning og placering af anlægget skal være i overensstemmelse med det ansøgte. Projektbeskrivelsen fremgår af ansøgningsmaterialet med tilhørende bilag.
2. Der må ikke uden tilladelse foretages udvidelser eller ændringer af det godkendte anlæg.
3. Anlæggets ejere (Højskolevej 13) forpligter sig til at vedligeholde anlægget i god og forsvarlig stand.
4. Anlægget eller dele af anlægget kan af rette myndighed kræves fjernet for ejers regning, hvis:

- Anlægget ikke vedligeholdes eller det ødelægges og ikke straks genetableres,
 - Vilkår for tilladelsen ikke overholdes,
 - Der viser sig uforudsete, skadelige virkninger som følge af anlæggets tilstedeværelse,
 - Anlægget ikke længere beskytter den interesse, som har dannet baggrund for tilladelsen.
5. I forbindelse med en eventuel fjernelse af anlægget skal kommunen underrettes umiddelbart efter anlæggets permanente fjernelse. Så vidt det er muligt, skal området bringes i en stand så tæt på de forhold, som eksisterede før anlæggets etablering.
 6. Tilladelsen er tidsbegrænset til 30 år, hvorefter anlægget på ny skal godkendes efter Kystbeskyttelsesloven, eller den til en hver tid gældende lovgivning, som regulerer etablering af kystbeskyttelse.
 7. Anlæggets ejere er økonomisk erstatningsansvarlige over for naboejendomme, som ikke indgår i projektet, og som påføres eventuel skade som følge af anlæggets eventuelle læsideerosion mv.
 8. Hvis anlægget inden for tilladelsens gyldighedsperiode medfører at stranden forsvinder grundet ændrede erosionsmønstre, således at passage ikke er mulig ved normalvandstand (0 cm, DVR90), skal der foretages kompenserende strandfodring. Vilkåret gælder for stranden ud fra ejendommen, samt de to tilstødende nabomatrikler.
 9. Til sikkerhed for opfyldelsen af ovenstående vilkår, skal de berørte ejere af ejendommen (Højskolevej 13) for egen regning udfærdige og lade tinglyse en deklaration med Aabenraa Kommune som påtaleberettiget på den ejendom, som anlægget etableres på. Deklarationen skal orientere om, at ansøger er forpligtet til at overholde de i tilladelsen anførte vilkår. Det skal desuden fremgå, at den til enhver tid værende ejer af ejendommen har vedligeholdelsespligten fremadrettet. Deklarationen kan tinglyses med respekt for eksisterende pantehæftelser og servitutter, byrder m.v. I anmeldelsen til den elektroniske tinglysning skal Aabenraa Kommunes e-mailadresse "post@aabenraa.dk" anføres, idet kommunen skal have adgang til den originale tinglyste deklaration. For at tinglysningen er gyldig, skal Aabenraa Kommune påføres som underskrivende myndighed på dokumentet, og deklarationsteksten skal henvise til tilladelsens sagsnummer (25/8798). Servitutten skal være tinglyst senest 1 år fra dateringen af denne tilladelse.

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at tilladelsen ikke erstatter privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager ejeren af anlægget for et, i forbindelse med anlæggets tilstedeværelse, opstået civilretligt ansvar. Der gøres også opmærksom på, at tilladelsen ikke indeholder en garanti for anlæggets konstruktionssikkerhed eller

stabilitet.

Lovgrundlag

Kystbeskyttelsesloven

Tilladelsen er meddelt i henhold til § 3, stk. 2 i Lovbekendtgørelse 2024-01-18 nr. 73 om kystbeskyttelse m.v. (Kystbeskyttelsesloven):

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen meddeler tilladelse efter stk. 1, jf. dog stk. 5.

De i tilladelsen anførte vilkår meddeles med hjemmel i Kystbeskyttelseslovens § 3 stk. 6 og 7:

Stk. 6. Der kan i forbindelse med tilladelse til etablering af kystbeskyttelsesforanstaltninger stilles vilkår, herunder om sikkerhedsstillelse for udgifter til fjernelse af disse anlæg, vedligeholdelse og godkendelse af overdragelse m.v.

Stk. 7. Vilkår for tilladelse kan tinglyses på ejendommen for ejerens regning.

Inklusion af anden lovgivning – Strandbeskyttelseslinjen

Kystbeskyttelsesplanen ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen jf. naturbeskyttelseslovens § 15, og hensynet til denne beskyttelse skal inkluderes i nærværende tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3a. Projektet har til formål at beskytte den bagvedliggende ejendom mod erosion. Der har tidligere været etableret en skråningsbeskyttelse på ejendommen, som har samme rummelige omfang. Det ansøgte er dog opbygget på en anden måde. Projektet finder sted i umiddelbar nærhed af eksisterende bebyggelse. Det vurderes at projektet ikke ændrer kystlandskabet betydeligt på baggrund af dette. Som følge heraf, vurderes anlægget ikke at være i strid med de hensyn, som varetages gennem beskyttelsen, hvorfor der kan dispenseres fra strandbeskyttelseslinjen. I den forbindelse lægges der særlig vægt på, at der tidligere har været etableret kystbeskyttelse på ejendommen. Derudover lægges der vægt på, at der i området allerede er etableret anden kystbeskyttelse, hvorfor kystlandskabet ikke ændres væsentligt som følge af det ansøgte.

Begrundelse for afgørelsen

Når kommunen træffer afgørelser i sager om kystbeskyttelse, skal det ske i henhold til kystbeskyttelseslovens § 1. Ved administration af loven skal kommunen afveje følgende hensyn:

- 1) Behovet for kystbeskyttelse.
- 2) Økonomiske hensyn ved projekter omfattet af kapitel 1 a. (ikke relevant i den konkrete sag)
- 3) Kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og natur- og miljømæssige kvalitet.
- 4) Rekreativ udnyttelse af kysten.

- 5) Sikring af den eksisterende adgang til og langs kysten.
- 6) Andre forhold.

I det følgende gennemgås de enkelte hensyn og myndighedens vurdering af dem i forhold til projektet. Ud fra en samlet afvejning har Aabenraa Kommune vurderet, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte projekt.

Behovet for kystbeskyttelse

Projektet finder sted i Flensborg Fjord. Ansøger har oplyst, at de oplevede erosion i forbindelse med stormfloden i oktober 2023. Der er i ansøgningen (figur 1 – 3) vedlagt billeder, som dokumenterer, at der er et behov for at sikre ejendommen mod erosion. På billederne ses det, at det tidligere kystbeskyttelsesanlæg er blevet nedbrudt. Som følge heraf er dele af haven borteroderet. Ansøger oplyser i ansøgningen, at skråningsbeskyttelsen skal beskytte blandt andet haveanlæg og hus/anden bebyggelse mod erosion. Ansøger oplyser, at behovet for kystbeskyttelse forventes at stige på sigt. Dette begrundes med at havniveauet forventes at stige. Derudover forventes frekvensen af ekstremhændelser at stige. Ansøger har i deres partshøringssvar oplyst, at anlægget har en forventet levetid på 50 år. Anlægget strækker sig ud for en ejendom, og beskytter alene denne mod erosion.

Aabenraa Kommune vurderer, at der er et behov for at sikre ejendommen mod erosion. Dette begrundes med de fremsendte billeder, som viser at ejendommen kan være udsat ved hændelser, hvor høj vandstand er kombineret med kraftig bølgepåvirkning. På Kystdirektoratets digitale værktøj, Kystatlas, fremgår det at den akutte erosion ud for Højskolevej 13 er stor. Den kroniske erosion er angivet til lille.

Figur 1: Oversigtskort med data fra Kystdirektoratets værktøj "Kystatlas". Det ses at der ud fra ejendommen er stor akut erosion.

Aabenraa Kommune vurderer ligeledes, baseret på statiske vandstande, at der er et behov for at sikre ejendommen. Kystdirektoratet oplyser i deres seneste højvandsstatistik (2024), at en fremskrevet hændelse på ca. kote 1,8 fremkommer statistisk set hvert 20 år. Højvandsstatistikken er taget for Sønderborg Havn, da der ikke er datapunkter i Flensborg Fjord. Ansøger vurderer, at anlægget har en levetid på ca. 50 år, hvilket betyder at det kan imødegå det forventede behov for kystbeskyttelse.

Statistiske middeltidsvandstande			
Gentagelsesperiode	Middeltidsvandstand	90	Fremskrevet 24
20		175	184
50		196	205
100		212	221

Figur 2: [Link til Kystdirektoratets højvandsstatistik](#). Data er fra Sønderborg Havn.

Aabenraa Kommune vurderer samlet at der er et reelt behov for at udføre kystbeskyttelse i for at imødekomme risikoen for akut erosion. Dette begrundes med at der er dokumenteret konkrete skader ved stormfloden i oktober 2023. Derudover er

der stor erosion jf. Kystdirektoratets digitale kortlægningsværktøj. Slutteligt vurderes behovet at stige i takt med at havniveauet forventes at stige, hvilket vil betyde en øget frekvens af højvandshændelser ud for ejendommen.

Kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og natur- og miljømæssige kvalitet

Ansøger oplyser i ansøgningen, at kystbeskyttelsesanlægget opbygges af kampesten, marksten og forstærket beton. På side 6 i ansøgningen er der lavet en snittegning, som viser opbygningen af anlægget. Topkote og dimensionering fremgår af tegningen.

Aabenraa Kommune vurderer, at der i projektet bruges rene materialer i form af sten og forstærket beton. Det vurderes derfor, at der ikke er en miljømæssig forurening af det omgivende miljø, som følge af projektet.

Med hensyn til opbygningen af anlægget, er det Aabenraa Kommunes vurdering, at anlægget reducerer risikoen for akut erosion. Dette begrundes med at opbygningen består af forstærket beton sammen med kampesten (ø 50 cm). Det fremgår af snittegningen, at muren er gravet ned under sandet, hvilket reducerer risikoen for at anlægget bliver underskyllet i forbindelse med bølgepåvirkning og høj vandstand. Det vurderes at stenene foran anlægget kan bidrage til at beskytte anlægget mod at blive underskyllet. Dog vurderer Aabenraa Kommune, at der er en risiko for, at disse sten foran anlægget bliver underskyllet og trukket med ud. Det bemærkes i den forbindelse, at det er anlæggets ejer, der er forpligtet til at opretholde anlæggets dimensionering og vedligeholde anlægget i god og forsvarlig stand. Dermed er det også ejers opgave at flytte stenene tilbage foran muren, såfremt de underskylles. Ansøger har oplyst at muren er opbygget på samme måde som naboejendommen mod syd, og at dette anlæg holdt til stormfloden i oktober 2023. Ansøger oplyser at anlægget er dimensioneret med en levetid på 50 år med en topkote på 2,6 (dvr 90). På den baggrund er det Aabenraa Kommunes vurdering at anlægget reducerer risikoen for akut erosion, indenfor anlæggets levetid. Kystdirektoratet angiver en 50 års hændelse til at være ca. 2 meter i 2024 (Sønderborg Havn, figur 2), hvorfor anlægget imødekommet risikoen indenfor levetiden.

Hård kystbeskyttelse vil medføre at de naturlige erosions- og aflejringsdynamikker hindres. Det vurderes derfor, at det ansøgte har en negativ påvirkning på naturens frie udfoldelse. Dog erstatter det ansøgte et tidligere skråningsbeskyttelses anlæg, hvorfor det vurderes at naturens frie udfoldelse ikke reduceres i forhold til før-situationen. I forhold til en referencesituation uden et kystbeskyttelses anlæg, vurderes det dog, at der vil være en påvirkning. Den kroniske erosion i området er jf. Kystatlas lille. Påvirkningen opstår kun i de tilfælde, hvor anlægget reducerer den akutte erosion. Det vurderes derfor at påvirkningen er begrænset, men dog til stede over tid. I forhold til projektets påvirkning på kystlandskabet, erstatter det ansøgte en tidligere etableret skråningsbeskyttelse på ejendommen. Ansøger oplyser at der i årtier har lagt en skråningsbeskyttelse. Derudover oplyser ansøger, at der mod syd allerede er etableret kystbeskyttelse. Det vurderes derfor samlet, at kystlandskabet påvirkes, men at påvirkningen er begrænset.

Samlet set vurderer Aabenraa Kommune at kystbeskyttelsens tekniske og miljømæssige kvalitet er i overensstemmelse med hensynet i Kystbeskyttelsesloven. Der er dog en mindre negativ indvirkning på enkelte elementer i hensynet, herunder indvirkning på kystlandskabet og naturens frie udfoldelse. Der er ikke redegjort for anlæggets forventelige læsideerosion. Derfor stiller Aabenraa Kommune krav om kompenserende strandfodring, hvis anlægget viser sig at have utilsigtet læsideerosion. Dette kompenserer ligeledes for de naturlige aflejrings- og erosionsdynamikker, der hindres som følge af projektet.

Rekreativ udnyttelse af kysten

Aabenraa Kommune skal som myndighed vurdere, om den nuværende rekreative udnyttelse forværres, bevares eller forbedres. Aabenraa Kommune vurderer at forholdet påvirkes negativt som følge af etablering af den ansøgte skråningsbeskyttelse. Dette skyldes, at hård kystbeskyttelse helt generelt låser den bagvedliggende skrænt, hvorfor der ikke frigives sediment til at fodre stranden. Derudover kan profilet foran anlægget også fordybes over tid. Derved kan den rekreative udnyttelse af stranden mindskes over tid.

Ifølge Kystdirektoratets digitale værktøj Kystatlas er den kroniske erosion ud for høj-skolevej 13 og videre mod nord lille, mens den kroniske erosion mod syd er angivet til fremrykning. Generelt er der ikke meget udvikling i kystlinjen omkring ejendommen. Den kroniske erosion foran ejendommen er angivet til 5 cm om året. Det vil sige at stranden gennemsnitlig rykker tilbage 5 cm om året i gennemsnit. Det bør her nævnes, at der siden 80'erne har været etableret skråningsbeskyttelse foran ejendommen, hvorfor effekten af hård skråningsbeskyttelse er delvist inkluderet i denne tilbagerykning. Ansøger har oplyst, at der er 8 meter fra normalvandstand (kote 0 DVR90) til stenene foran selve muren. Det betyder derfor, at der teoretisk går 160 år, førend stranden er helt forsvundet foran anlægget. På den baggrund vurderes de rekreative interesser kun at blive påvirket i negativt i mindre grad. For at sikre de rekreative udnyttelser af stranden, har Aabenraa Kommune dog stillet vilkår om kompenserende strandfodring, såfremt anlægget medfører at stranden forsvinder (kote 0,0 DVR 90). Der er ligeledes stillet vilkår om, at tilladelsen skal revurderes efter 30 år. Disse afværgetiltag vurderes at sikre, at de rekreative interesser langs stranden også sikres på længere sigt. Det vurderes samlet at mulighederne for at benytte stranden til vandring, fiskeri og badning derfor ikke påvirkes i væsentlig grad, og kun forringes i mindre omfang i situationer ved højere vandstande.

Sikring af den eksisterende adgang til og langs kysten

Ifølge Kystdirektoratets digitale værktøj Kystatlas er den kroniske erosion ud for højskolevej 13 og videre mod nord lille, mens den kroniske erosion mod syd er angivet til fremrykning. Generelt er der ikke meget udvikling i kystlinjen omkring ejendommen. Den kroniske erosion foran ejendommen er angivet til 5 cm om året. Det vil sige at stranden gennemsnitlig rykker tilbage 5 cm om året i gennemsnit. Det bør her nævnes, at der siden 80'erne har været etableret skråningsbeskyttelse foran ejendommen, hvorfor effekten af hård skråningsbeskyttelse er delvist inkluderet i denne tilbagerykning. Ansøger har oplyst, at der er 8 meter fra normalvandstand

(kote 0 DVR90) til stenene foran selve muren. Det betyder derfor, at der teoretisk går 160 år, førend stranden er helt forsvundet foran anlægget. Det er derfor Aabenraa Kommune vurdering, at sikringen af den eksisterende adgang kun påvirkes i mindre grad. Derudover har ansøger oplyst at stenene foran muren ligger i kote 1,1 (DVR90). Under højere vandstande, vil der derfor være mindre mulighed for at passere stranden. Sådanne hændelser indtræder flere gange om året, hvilket giver en beskeden samlet påvirkning. Overordnet påvirkes mulighederne for passage i mindre grad, og det vurderes at hensynet kun på langt sigt bliver påvirket væsentligt negativt. Da den historiske tilbagevækst ikke inkluderer klimarelaterede forhold som havvansstigning, har Aabenraa Kommune stillet vilkår om kompenserende strandfodring, for at mitigere en eventuel fremtidig negativ påvirkning af passagemulighed. Aabenraa Kommune bemærker derudover, at mulighederne for at passere mod nord under høje vandstande i forvejen er vanskelig. Dette begrundes med kystlandskabets stejle terræn og træer langs kysten mod nord. Af samme årsag løber den offentlige vandrerute "Gendarmstien" i dette konkrete område ikke langs stranden, men føres i stedet for vest om ejendommen for senere at blive ført ned langs kysten igen. Som det fremgår af nedenstående figur med en vandstand på 1,1 over normal vandstand, vil passage være særdeles vanskelig ca. 100 meter nord for anlægget. Samlet er vurderingen, at påvirkningen ikke er væsentlig i det store billede. Derudover fremgår et på ansøgers figur 5 og 6, at det nye anlæg er opbygget i samme rummelige udstrækning. Muligheden for passage ændrer sig derfor kun i forhold til referencesituationen, hvor der ikke er noget anlæg foran ejendommen. I forhold til referencesituationen hvor det tidligere (lovlige) kystbeskyttelses anlæg er etableret, vurderer Aabenraa Kommune på baggrund af ansøgers luftfoto, at mulighederne for passage ikke er ændrede.

Figur 3: Terrænmodel med en vandstandskote på 1,1 m DVR90. Det ses at terrænet hælder stejlt, hvilket vanskeliggør passage 100 meter nord for anlægget. Rød streg markerer terrænkote, mens den blå streg viser vandstandsniveau ved 1,1.

Andre forhold

Kystbeskyttelsesplanen ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen jf. naturbeskyttelseslovens § 15, og hensynet til denne beskyttelse skal inkluderes i nærværende tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3a. Projektet har til formål at beskytte den bagvedliggende ejendom mod erosion. Der har tidligere været etableret en skråningsbeskyttelse på ejendommen, som har samme rummelige omfang. Det ansøgte er dog opbygget på en anden måde. Projektet finder sted i umiddelbar nærhed af eksisterende bebyggelse. Det vurderes at projektet ikke ændrer kystlandskabet betydeligt på baggrund af dette. Som følge heraf, vurderes anlægget ikke at være i strid med de hensyn, som varetages gennem beskyttelsen, hvorfor der kan dispenseres fra strandbeskyttelseslinjen. I den forbindelse lægges der særlig vægt på, at der tidligere har været etableret kystbeskyttelse på ejendommen. Derudover lægges der vægt på, at der i området allerede er etableret anden kystbeskyttelse, hvorfor kystlandskabet ikke ændres væsentligt som følge af det ansøgte. På den baggrund inkluderer denne tilladelse også dispensation fra Naturbeskyttelsesloven for så vidt angår strandbeskyttelseslinjen.

I forhold til gældende Kommuneplan, ønsker Aabenraa Kommune færre og bedre kystbeskyttelsesplaner. Kystbeskyttelse bør som hovedregel kun etableres, hvor der er påvist et behov for at sikre eksisterende helårsbebyggelser, infrastrukturanlæg eller væsentlige samfundsinteresser. I dette konkrete tilfælde skal anlægget sikre ejendom som er helårsbeboelse, og hvor der også er et beviseligt behov. Derfor vurderes det ikke at stride imod Aabenraa Kommunes egen planlægning.

Nabohøring og offentliggørelse af ansøgning

Jævnfør kystbeskyttelseslovens § 5, stk. 1 har ansøgningen været sendt i nabohøring og er blevet offentliggjort på kommunens hjemmeside med mulighed for at indgive høringssvar til sagens belysning. Nedenfor angives et resume af indkomne svar, samt Aabenraa Kommunes eventuelle bemærkninger. De komplette høringssvar er vedlagt som bilag.

Høringssvar fra Kystdirektoratet

- Kystdirektoratet vurderer, at den pågældende strækning oplevede akut erosion i forbindelse med de usædvanlige stormflodsforhold i oktober 2023.
- Kystdirektoratet vurderer, at faren for kronisk erosion på den pågældende strækning er lille, men at den er akutte erosion er stor.
- Kystdirektoratet vurderer, at ansøgte skråningsbeskyttelse reducerer den akutte erosionsrisiko, men at den vil have lille effekt ift. den kroniske erosion. Kystdirektoratet påpeger yderligere, at skråningsbeskyttelsen vil medføre, at det aktive kystprofil forstøjles.
- Kystdirektoratet anbefaler, at skråningsbeskyttelsen opbygges af ler, da det er naturligt forekommende på den pågældende strækning.
- Kystdirektoratet påpeger, at skråningsbeskyttelsen allerede er genopbygget (af sten og beton) efter at den gamle blev skadet i stormen i oktober 2023.
- Kystdirektoratet anbefaler, at kommunen skaffer de nødvendige oplysninger om projektets ønskede målsætning, samt grundigere redegørelse for projektets omfang og dimensionering.

Aabenraa Kommunes bemærkninger til høringssvaret

Kystdirektoratet oplyser i deres høringssvar, at skråningsbeskyttelsen vil forstøjle kystprofilen. På den baggrund har Aabenraa Kommune stillet vilkår om kompenserende strandfodring, såfremt stranden over tid reduceres væsentlig. Kystdirektoratets svar har været sendt i partshøring hos ansøger. I den forbindelse har ansøger svaret at levetiden for anlægget er 50 år. Ansøger har svaret at løsningen er dimensioneret til at håndtere en stormflod sammenlignelig med stormfloden i oktober 2023. Dimensioneringen er i den forbindelse baseret på en 50 års hændelse. Ansøger oplyser i den forbindelse at de ikke vurderer at en kystbeskyttelse af ler er tilstrækkelig. Aabenraa Kommune bemærker at den ansøgte løsning reducerer risikoen for erosion, og at Kystdirektoratet er enig i dette. Aabenraa Kommune vurderer at den ansøgte løsning er tilstrækkelig, og at tilladelsens vilkår sikrer, at hensynene i Kystbeskyttelsesloven ikke påvirkes i væsentlig negativ grad. Aabenraa Kommune bemærker videre, at anlægget allerede er etableret, hvorfor det ikke proportionalt at nedbryde det for at bygge en ny op af ler. Dette begrundes med at begge løsninger reducerer risikoen, og at vilkår om strandfodring kompenserer for den manglende

sedimenttilførsel. Kystdirektoratets svar giver samlet set ikke anledning til yderligere ændringer eller tiltag.

Høringssvar fra Højskolevej 2

Det bemærkes i høringssvaret at anlægget er delvis anlagt på Aabenraa Kommunes matrikel (vej og strandmatrikel). Det anføres at de store sten medfører en erosion af stranden, og blokerer ud til fredede arealer og vandløb.

Aabenraa Kommunes bemærkninger til høringssvaret

I forhold til Kystbeskyttelseslæggets geografiske placering, regulerer en tilladelse fra Kystbeskyttelseslovens ikke dette forhold. En tilladelse til kystbeskyttelse vurderes alene ud fra Kystbeskyttelseslovens hensyn og inkluderende lovgivning. Hvorvidt der privatretlig er indgået en aftale mellem matrikelejere om placering, er et civilretligt spørgsmål. Aabenraa Kommune bemærker dog, at strandmatriklen, som er ejet af Aabenraa Kommune, er et matrikulært levn fra den gang området var tysk. I Tyskland ejes strandmatriklen af det offentlige. Der er ingen særlig offentlig interesse i stranden foran Højskolevej 13. Stranden benyttes ikke til offentlige formål. Strandmatriklen ud for Højskolevej 13 er derfor i realiteten en privat strand, som tilfalder Højskolevej 13 ved hævde.

I forhold til anlæggets påvirkning på mulighederne for at bevæge sig langs kysten, henvises til Aabenraa Kommune vurdering af dette hensyn. I høringssvaret er vedlagt en række billeder, som angiveligt viser erosion. Det fremgår dog ikke hvornår billederne er taget. Aabenraa Kommune har foretaget tilsyn af anlægget 19. september 2024. Billederne fremgår herunder. Det ses på billederne at stenene foran anlægget har sat sig, og der er kommet beplantning mellem og foran stenene. Der er således ikke tegn på nogen form for erosion, der i væsentlig grad påvirker hensynene i Kystbeskyttelsesloven negativt. Høringssvaret giver samlet set ikke anledning til yderligere.

Figur 4: Tilsyn 19. september 2024. Der ses ikke tegn på erosion.

Figur 5: Billede fra tilsyn 19. september 2024. Der ses ikke tegn på erosion.

Høringssvar fra Højskolevej 7

Det angives i høringssvaret at der er opbygget et kystbeskyttelses anlæg uden tilladelse. Der udtrykkes utilfredshed med, at stranden er fyldt op med sten. Det angives at stranden er offentlig og at anlægget også er placeret på offentlig vej. Det beskrives at de rekreative muligheder for at benytte stranden er mindre end før, særligt ved vind fra øst. Det beskrives at det ved højvande er vanskeligt at færdes på stranden, og at der udvaskes sand mellem stenene, hvilket har ført til en ændring af stranden.

Aabenraa Kommunes bemærkninger til høringssvaret

Aabenraa Kommune bemærker at nærværende sag er en lovliggørelsessag, og at det er korrekt at anlægget er etableret i strid med Kystbeskyttelsesloven, da der ikke er givet forudgående tilladelse. I forhold til anlæggets placering på offentlig vej og strand, henvises til Aabenraa Kommunes bemærkninger til høringssvar fra Højskolevej 2. I forhold til anlæggets påvirkning på de rekreative muligheder for at benytte stranden, henvises til Aabenraa Kommunes bemærkninger til høringssvaret fra Højskolevej 2. I den forbindelse henledes opmærksomheden særligt på, at stranden reelt er privat strand, og kan tilføres Højskolevej 13 ved en hævdsag. Færdsel og udnyttelse af stranden følger derfor bestemmelserne i Naturbeskyttelsesloven. Ophold

på private strande, herunder afholdelse af skt. Hans, forudsætter dog ejerens tilladelse. I forhold til anlæggets påvirkning på den frie bevægelse langs stranden, henvises til Aabenraa Kommunes vurdering af dette hensyn tidligere i denne afgørelse. I forhold til at stranden er blevet ændret, herunder at der udvaskes sand, henvises til Aabenraa Kommunes bemærkninger til høringssvaret fra Højskolevej 2.

Partshøring af ansøger angående indkomne høringssvar

Ansøger er blevet partshørt og forelagt alle indkomne høringssvar med mulighed for at kommentere de påstande og udsagn der er blevet fremført. I høringssvaret er der gjort yderligere rede for dimensionering jf. Kystdirektoratets forespørgsel. Derudover er der i partshøringssvaret følgende udsagn:

- Strandens dimensioner og adgangsmuligheder langs kysten er uændrede.
- Stranden har ikke ændret udformning efter anlæggets etablering.
- Kystbeskyttelsen passer ind i det øvrige landskab for området.
- Høringssvar fra Højskolevej 2 og 7 er ikke parter i sagen.

Aabenraa Kommunes bemærkninger til partshøringssvaret

Høringssvaret har givet anledning til mindre rettelser, da der er yderligere redegjort for dimensionering mv. Aabenraa Kommune bemærker at sagen jf.

Kystbeskyttelseslovens bestemmelser er offentliggjort, hvorfor alle har mulighed for at indgive et høringssvar uagtet om man er part eller ej jf. Forvaltningslovens bestemmelser.

Internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttede arter

Nærmeste maritime Natura 2000 område er Natura 2000 område nr. 197 "Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als". Natura 2000 området består af habitatområde H173 og fuglebeskyttelsesområde F64. Der er ca. 3 km til området.

For habitatområdet nr. 173 er naturtyperne sandbanke, bugt og rev på udpegningsgrundlaget. Den eneste art på udpegningsgrundlaget er marsvin. For fuglebeskyttelsesområde nr. 64 er arterne edderfugl og hvinand på udpegningsgrundlaget.

Projektet må ikke kunne hindre, at bevaringsmålsætningen for områderne nås. Aabenraa Kommune skal derfor vurdere, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000 områderne væsentligt. Det gælder såvel i anlægs- som i driftsfasen. Projektet må ikke beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for arter på udpegningsgrundlaget. Der må heller ikke ske forsætlige forstyrrelser, der har betydning for bestande af berørte arter. Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Hvis kommunen vurderer, at projektet

kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning.

Aabenraa Kommune har i denne sag vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000 områder eller bilag IV arten marsvin, som også er en del af udpegningsgrundlaget. Kommunen vurderer, at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af naturtyper og levesteder, eller at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for, herunder bilag IV arten marsvin. Kommunen vurderer derfor, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kommunens vurdering skyldes arbejdets omfang, varighed og beliggenhed. Herunder er der lagt særlig vægt på, at anlægget erstatter et tidligere etableret kystbeskyttelsesanlæg, som i dimension og omfang svarer til det etablerede. Derudover er der tale om et anlæg, der ligger tilbagetrukket på land. Det vurderes ikke, at anlægget påvirker strømningsmønstre eller sedimenttransport i Natura 2000 områderne. Derved vurderes der ikke at være en væsentlig påvirkning. Det vurderes videre, at bilag IV arten Marsvin ikke påvirkes som følge af projektet. Det skyldes at artens fødegrundlag eller fourageringsmuligheder ikke påvirkes af projektet. Dette begrundes især med at anlægget er tilbagetrukket på land.

Der er ikke konkrete fund af bilag IV arter i nærheden af projektområdet ud over marsvin, som er observeret i Flensborg Fjord. Det vurderes dog ikke at projektet påvirker arten negativt, da anlægget ikke ligger på søterritoriet. Området kan potentielt være yngle- og rastested for markfirben. Det vurderes i den forbindelse, at stenene foran anlægget potentielt kan udgøre skjul og fourageringsområde. En påvirkning vurderes at være neutral, såfremt arten er i området. Det understreges at Aabenraa Kommune ved sit tilsyn på ejendommen 19. september ikke har observeret markfirben.

VVM

Etablering af kystbeskyttelsesforanstaltninger fremgår på Miljøvurderingslovens bilag II. Der er truffet afgørelse efter Miljøvurderingsloven forud for nærværende afgørelse. Projektet vurderes ikke at være omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering og tilladelse, jf. Miljøvurderingslovens § 21.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres i 4 uger på kommunens hjemmeside. Afgørelsen er offentliggjort og sendt til sagens parter og interesseorganisationer/myndigheder den 19. maj 2025.

Klagevejledning

Afgørelser kan efter kystbeskyttelseslovens § 18 kun påklages i forhold til de retslige spørgsmål. Afgørelserne kan påklages af:

- 1) adressaten for afgørelsen,

- 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- 3) enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald,
- 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
- 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer
- 9) miljø- og fødevareministeren og andre offentlige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med NemID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Aabenraa Kommune via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Hvis der bliver klaget rettidigt til Miljø- og Fødevarestyrelsen, har klagen opsættende virkning, medmindre myndigheden meddeler andet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Der er særlige betingelser for at blive fritaget, som du kan læse mere om [her](#).

Venlig hilsen

Simon Rosenhøj Leth
Biolog

Vedlagte bilag

Ansøgning m. bilag
Indkomne høringsvar

Kopi sendt til

Ejere og beboere på følgende matrikler
485, Hokkerup, Holbøl
42, Hokkerup, Holbøl

139, Hokkerup, Holbøl

Pr. mail til afgiver af høringssvar ifm. projektets offentlighedsfase

Højskolevej nr. 2

Højskolevej nr. 7

Interesseorganisationer og myndigheder

Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk

Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk

Fritidshusejernes Landsforening, sekretariat@mitfritidshus.dk

Ejendomsforeningen Danmark, info@ejendomsforeningen.dk

Geodatastyrelsen, gst@gst.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk